

SULAMA BİRLİKLERİ KANUNU

Kanun Numarası : 6172
Kabul Tarihi : 8/3/2011
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 22/3/2011 Sayı : 27882
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 50 Sayfa:

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam ve Tanımlar****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; ülkenin su varlık ve kaynaklarının rasyonel kullanımı maksadıyla umumi sulardan faydalanmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama tesislerini gayelerine uygun şekilde kullanmak, işletmek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün onayını almak suretiyle işletirmek, bu tesislerin bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu yürütmek, tesisi geliştirmeye yönelik yeni projeler yapmak, yaptırmak veya tesisi yenilemekle görevli sulama birliklerinin kuruluşu, organlar ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.

(2) Sulama birlikleri kamu tüzel kişiliğine sahip olup, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakan: DSİ'nin bağlı olduğu Bakanı,
- b) Bakanlık: DSİ'nin bağlı olduğu Bakanlığı,
- c) Birlik: Sulama birliğini,
- ç) Birlik ana statüsü: Çerçeve ana statüye uygun olarak kurucular kurulu tarafından hazırlanarak Bakanlıkça onaylanan metni,
- d) Çerçeve ana statü: Sulama birliklerinde seçim usulü, bütçe, borçlanma, borçların ödenmesine ilişkin esaslar, alacakların tahsili, tarifeler, harcama usulü, yatırım programı, personel istihdamı, tasfiye ve benzeri hususların düzenlendiği, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık ile İçişleri, Maliye ve Tarım ve Köyişleri Bakanlıklarının görüşü alınarak Bakanlık tarafından hazırlanan metni,
- e) Devir: DSİ tarafından inşa edilmiş veya halen inşa edilmekte olan ya da inşa edilmesi planlanan sulama maksatlı tesislerin işletme, bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunun, DSİ ve birlik arasında imzalanan sözleşme hükümleri uyarınca birliklere devredilmesini,
- f) DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü,

- g) Görev alanı: DSİ'ce belirlenen ve suyun kullanım maksadına göre, proje alanı içerisinde kalan sulama alanlarını,
- ğ) Kurucular kurulu: Tüzel kişilik kazanabilmek için hazırlanarak Bakanlığa gönderilen birlik ana statüsünü imzalayan kişilerden oluşan ve ilk yönetim kurulunun seçilmesiyle görevi sona eren kurulu,
- h) Katılım payı: Su kullanıcılarının birliğe ilk katılımlarında, kurucular kurulu veya birlik meclisi tarafından, birlik ana statüsünde belirlenen şartlar dahilinde, arazinin her bir dekarı için belirlenen ve bir defaya mahsus olmak üzere alınan payı,
- ı) Ortak tesis: Birlik tarafından devralınan sulama tesisine hizmet eden fakat devir kapsamı dışında kalan ve DSİ'ce işletilen tesisleri,
- i) Su kullanıcısı: Görev alanında sulama yapan veya yapacak olan gerçek ya da tüzel kişiyi,
- j) Su kullanım hizmet bedeli: Su kullanıcılarına suyun ulaştırılması, birliğin tüzel kişilik kazanmasından önce görev alanı içinde açılmış olan yeraltı suyu kuyuları ile yapılanlar da dâhil olmak üzere sulamadan dönen fazla suyun uzaklaştırılması, birliğin sorumluluğundaki sulama tesisinin mütemmim cüzü olan servis yolları için birlikçe yapılan yönetim, bakım ve onarım, yatırım geri ödeme, finansman, personel, mal ve hizmet alım ve enerji kullanım giderleri gibi her türlü gideri karşılayacak şekilde birlik meclisince belirlenen ve su kullanıcılarından tahsil edilen tutarı,
- k) Tesis: Umumi suların faydalanmak üzere geliştirilmiş, sulama maksadıyla inşa edilen su yapılarını veya tesisleri,
- 1) Üst yönetici: Birliğin işletme ve bakım hizmetlerini yürüten, birlik yönetimince atanmış teknik personeli,
- m) Yerleşim birimi: 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa göre belediye teşkilatı ya da 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa göre köy tüzel kişiliği oluşmuş yerleşim yeri ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa göre büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde olup belde belediye ve köy tüzel kişiliğini kaybetmesi sonucu mahalleye dönüşen ancak halen tarımsal faaliyetlerini devam ettiren yerleşim yerlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş

Birliğin görev alanı ve çalışma konuları

MADDE 3 – (1) Birliklere devredilen tesislerin hizmet alanı, birliklerin görev alanı olup sınırları, kapsamı ve ismi DSİ tarafından belirlenir.

- (2) Bir görev alanı içerisinde aynı amaçla birden fazla birlik kurulamaz.
- (3) Birlik, devraldığı tesislerin işletme, bakım, onarım ve yönetim sorumluluğunu çerçeve ana statüde ve devir sözleşmesinde yer alan esaslara uygun olarak yürütür.
- (4) Birliğin çalışma konuları şunlardır:
- a) Görev alanı içerisinde yer alan tesislerin işletme, bakım, onarım, yönetim ve yenileme hizmetlerini usul ve esaslara uygun olarak yapmak.

- b) Katılım payını, su kullanım hizmet bedelini ve uygulanan cezaları tahsil etmek.
- c) Devraldığı tesislerin yatırım bedellerini geri ödemek.
- ç) Devraldığı tesisi DSİ'nin onayını almak suretiyle geliştirmek, bu tesis ile ilgili yeni projeler yapmak veya yaptırmak.
- d) Görev alanı içerisinde su miktarına bağlı olarak ekilecek bitki desenini Tarım ve Köyişleri Bakanlığının ilgili birimleri ile işbirliği yaparak planlamak.
- e) Görev alanı içerisinde öngörülen üretim hedeflerinin gerçekleşmesine katkıda bulunmak üzere gerekli tedbirleri almak.
- f) Sulama ve diğer tarımsal konularda faaliyet gösteren kurumlarla işbirliği yaparak araştırma, geliştirme ve eğitim çalışmalarında bulunmak.
- g) Amaç ve görevleri ile ilgili konularda ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek.
- ğ) Ortak tesisler için DSİ'ce sarf olunan işletme ve bakım masraflarından kendi payına düşen miktarı ödemek.

Birliğin tüzel kişilik kazanması ve birliğe üyelik

MADDE 4 – (1) Birlik; tek yerleşim biriminden oluşan birlikler hariç olmak üzere, görev alanı içinde bulunan her yerleşim biriminden; üçüncü dereceye kadar hısımlı olmayan ve her yerleşim biriminden en az birer kişi ve toplamda beş kişiden az olmamak üzere su kullanıcılarının imzaladığı birlik ana statüsünün, DSİ'nin de görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça onaylanması sonucu tüzel kişilik kazanır.

(2) Birliğin hizmeti, mahalli müşterek ihtiyaç niteliğinde olup birlik, 3 üncü maddede yer alan çalışma konuları ve devir sözleşmesinde belirtilen esaslar çerçevesinde, DSİ'nin sahip olduğu görev ve yetkilere sahiptir.

(3) Birliğe üyelik kaydı, birlik meclisinin teşekkülüne kadar kurucular kurulu tarafından yapılır.

(4) İlk birlik meclisi seçimlerinin yapılabilmesi için, birliğin tüzel kişilik kazanmasından itibaren bir yıl içinde en az onsekiz üyelik kaydının tamamlanmış olması şarttır. Bu süre içinde, öngörülen sayıda üyelik kaydının gerçekleştirilememesi durumunda kurucular kurulu, birliğin tüzel kişiliğini sona erdirmek üzere Bakanlığa başvurmak zorundadır.

(5) İlk üyelik kaydı sırasında bir defaya mahsus olmak üzere katılım payı tahsil edilir. Katılım payı, birlikler için Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yılı sulama ve kurutma tesisleri işletme ve bakım ücret tarifelerinde dekar başına tespit edilen en düşük ücret tarifesinden aşağı olamaz.

(6) Kurucular kurulunun çalışma usul ve esasları, üyelik kaydının nasıl yapılacağı, katılım payının tahsili ve öngörülen sayıda üyelik kaydının gerçekleştirilememesi sebebiyle tüzel kişiliğin sona erdirilmesi durumunda katılım paylarının, o zamana kadar yapılan masraflar düşüldükten sonra iadesine ilişkin hususlar birlik ana statüsünde belirlenir.

(7) Birlik görev alanında yer alan her su kullanıcısı gerçek ve tüzel kişi o birliğe üye olma hakkına sahiptir.

(8) Birlik üyelerinin hakları şunlardır:

- a) Birlik meclisi toplantılarını izlemek.

b) Birliğe olan borçlarını su kullanım hizmet bedelini ve cezalarını ödemiş olmak şartıyla birlik üyesi seçmek ve meclis üyesi seçilmek.

c) Birliğin sağladığı her türlü hizmetten faydalanmak.

ç) Birlik faaliyetleri ile ilgili bilgi istemek.

(9) Birlik üyelerinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını düzenli olarak ödemek.

b) Birlik tarafından su yetersizliğine bağlı olarak yapılan ekim planlamasına uymak, sulama planlaması ve su dağıtım ve münavebe programlarına katılmak.

c) Arazisi üzerinde yer alan sulama tesisini korumak, kişisel kusurlarından dolayı meydana gelen zararları gidermek, aksi takdirde bu zararları gidermek için birliğin yapacağı her türlü harcamayı birliğe ödemek.

ç) Birliğin sorumluluğunda olan tesisler ile kullanılan her türlü ekipmana zarar vermemek, zarar verilmesi durumunda bu zararı tazmin etmek.

d) Birliğin çalışma konuları ile ilgili olarak istediği her türlü bilgiyi zamanında ve eksiksiz olarak vermek.

e) Birliğin sorumluluğunda olan tesisler üzerinde yapılan işletme, bakım ve onarım çalışmaları için arazisine girilmesine izin vermek.

(10) Birlik üyeliğinden çıkarılma şartları şunlardır:

a) Su kullanıcısı olma vasfını kaybetmek.

b) Birlik ana statüsüne veya birlik meclisi ve yönetim kurulu kararlarına aykırı davranmak.

(11) Su kullanıcısı olma vasfını kaybedenleri birlik üyeliğinden çıkarmaya yönetim kurulu; diğer nedenlerle birlik üyeliğinden çıkarmaya yönetim kurulunun teklifi üzerine birlik meclisi yetkilidir.

(12) Yönetim kurulu veya birlik meclisi tarafından verilen üyelikten çıkarma kararları, kararın alınmasından itibaren otuz gün içerisinde yönetim kurulu tarafından ilgilisine bildirilir. Yönetim kurulu veya birlik meclisi tarafından birlik üyeliğinden çıkarılanlar, bu kararın tebliğinden itibaren kırkbeş gün içinde birlik meclisine itiraz edebilir. İtirazlar ilk birlik meclisi toplantısında sonuçlandırılır ve otuz gün içerisinde ilgilisine bildirilir. Bu kararlara karşı yargıya başvurma hakkı saklıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birlik Organları ile Görev ve Yetkiler

Birlik organları

MADDE 5 – (1) Birliğin organları şunlardır:

a) Birlik meclisi.

b) Yönetim kurulu.

c) Denetim kurulu.

ç) Başkanlık.

Birlik meclisine üyelik şartları, seçilme esasları, görev ve yetkileri**MADDE 6 – (1) Birlik meclisine üyelik şartları şunlardır:**

- a) Kamu hizmetlerinden kısıtlı olmamak.
  - b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak.
  - c) Onsekiz yaşını tamamlamış olmak.
  - ç) Birlik görev alanı içinde mülk sahibi olmak ya da araziyi fiilen kullanmak üzere en az beş yıl süre için kiralamış olmak.
  - d) Seçim tarihi itibarıyla en az iki yıl süreyle su kullanıcısı olmak.
- (2) Mülk sahibi ve araziyi kiralayan aynı anda aynı arazi için birlik meclisine üye olamaz. Birlik görev alanı içindeki birden fazla yerleşim biriminde arazisi bulunan ya da araziyi kiralamış olanlar, söz konusu arazilerin bulunduğu yerleşim birimlerinin yalnız birinden meclis üyeliğine aday olabilir.
- (3) Birlik meclisi, birliğe üye su kullanıcıları tarafından seçilen üyelere oluşur. Birlik meclisi üye sayısı, birlik ana statüsünde belirtilir.
- (4) Birlik meclisi üyelerinin yerleşim birimlerine göre dağılımı, her yerleşim biriminden en az iki temsilci olmak üzere birlik imkanları ile sulanan toplam arazinin her yerleşim biriminde sulanan toplam araziye oranlanması suretiyle bulunur.
- (5) Birlik meclisi üyelerinin yerleşim birimlerine göre dağılımı görev alanı ve tapu kayıtları gözönünde bulundurularak DSİ bölge müdürlüğü kayıtları esas alınmak suretiyle tespit edilir.
- (6) Birlik meclisi üyeliği seçimlerinde kullanılacak oy sayısı, birlik görev alanı içindeki işletmeye açılmış toplam sulama alanının aynı alan içindeki ortalama parsel büyüklüğüne bölünmesiyle tespit edilir. Her birlik üyesi, sulama alanındaki arazisinin ortalama parsel büyüklüğüne bölünmesiyle bulunacak sayıda oy hakkına sahiptir. Ancak oy hakkı beşi geçemez. Hesaplama sonucu bulunacak küsuratlı değer yarıma eşit ve büyükse bir yukarısına tamamlanır. Birlik meclisi üyeliği seçiminde oy kullanacak su kullanıcılarına ait liste birlik merkezinin bulunduğu yerin seçim kurulu tarafından seçim tarihinden üç ay önce ilan edilir. Listelere yapılan itirazlar seçim kurulu tarafından karara bağlanır.
- (7) Birlik meclisi üyeleri dört yıl için seçilir.
  - (8) Birlik meclisi üyeliği seçimi, birlik merkezinin bulunduğu yerin seçim kurulu tarafından yapılır.
  - (9) Seçim gizli oy, açık tasnif usulüyle yapılır. Seçimle ilgili diğer hususlar çerçeve ana statü ile belirlenir.
  - (10) Birlik meclisi her yıl iki defa birlik merkezinin bulunduğu yerde olağan olarak toplanır. Toplantıda üye tam sayısının salt çoğunluğunun bulunması gerekir. Nisap sağlanamadığı takdirde toplantı yedi gün sonraya tehir edilir ve bu toplantıda nisap aranmaz.

(11) Birlik meclisi, başkanın veya üyelerin üçte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü toplanır. Olağanüstü toplantının nisabı, olağan toplantıda olduğu gibidir.

(12) Birlik meclisinde kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ancak birliğin iç ve dış kaynaklı kredi kullanması, sulama ücretinin tespiti, cezaların tayini ve katılım payının belirlenmesine ait kararlarda birlik meclisi üye tam sayısının üçte ikisinin oyu aranır.

(13) Birlik meclisinin toplantı ve çalışma usul ve esasları çerçeve ana statüde belirlenir.

(14) Birlik üyeleri, birlik meclisi kararının kanun, birlik ana statüsü ve sunulan hizmetin gereklerine aykırı olduğu iddiasıyla, toplantıyı takip eden otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemeye başvurabilir.

(15) Birlik meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Başkanı seçmek.
- b) Yönetim ve denetim kurullarının asıl ve yedek üyelerini seçmek.
- c) Yönetim ve denetim kurulunu denetlemek ve ibra etmek.
- ç) Bütçe ve çalışma programını tespit, tetkik, kabul ya da reddetmek.
- d) Tesislerden birliğin kuruluş gayesine uygun olanların devralınmasına karar vermek.
- e) Birliğin işlerinin yürütülmesi için çalıştırılması gereken personelle ilgili politikaları tespit etmek ve çalıştırılacak personelle sözleşme akdi yapmak için başkana yetki vermek, yönetim kurulu üyelerine brüt asgari ücretin yüzde ellisini ve başkana brüt asgari ücretin üç katını geçmemek üzere aylık olarak ödenecek huzur hakları ile denetim kurulu üyelerine brüt asgari ücreti geçmemek üzere yılda bir kez ödenecek huzur haklarını tespit etmek.

f) Birlik adına yapılacak sözleşme esaslarını tespit etmek, araç, gereç ve iş makinesi temini veya satın alınması, işletme, bakım ve onarım hizmetleri ve yeni tesis ve rehabilitasyon çalışmaları ile diğer işlerin ihaleyle üçüncü kişilere yaptırılmasına karar vermek ve bu hususlarda yönetim kuruluna sözleşme yapma yetkisi vermek.

g) Birliğin sulama hizmetinin gerektirdiği yatırım, bakım ve onarım giderleri için borç kullanımına karar vermek.

ğ) Birlik ana statüsünde, Bakanlığın görüşüne uygun olarak değişiklik yapmak.

h) Birliğin feshine, üye tam sayısının üçte ikisinin oyu ile karar vermek.

ı) Birliğin faaliyetleri ve birlik çalışanlarının koordinasyonu ile ilgili düzenlemeleri yapmak, ceza tarifelerini tasdik etmek, su kullanım hizmet bedelini Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yılı sulama ve kurutma tesisleri işletme ve bakım ücret tarifelerinde dekar başına tespit edilen en düşük ücret tarifesinden aşağı olmamak üzere belirlemek.

i) Gözlemcilerin hazırladıkları raporlar ile teklif ve tavsiyeleri görüşmek.

Yönetim kurulu üyelerinin seçilme esasları, görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Yönetim kurulu, birlik meclisi üyeleri tarafından gizli oy, açık tasnif usulüyle kendi aralarından seçilen dört asıl üye ile başkandan oluşur. Ayrıca dört yedek üye seçilir.

(2) Yönetim kurulu üyelerinin görev süresi iki yıldır.

(3) Yönetim kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşit olması halinde başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır.

(4) Yönetim kurulu toplantılarının gündeminin belirlenmesi ve çalışmasına ilişkin usul ve esaslar birlik ana statüsü ile düzenlenir.

(5) Yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Birliğe üye kaydını yapmak.
- b) Kanun, tüzük, yönetmelik, birlik ana statüsü ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yapmak, yetkileri kullanmak ve birliği yönetmek.
- c) Bütçe, kesin hesap ve bunlara ait raporları hazırlamak ve su kullanım hizmet bedeli ve ceza tarifelerini birlik meclisinin onayına sunmak.
- ç) Harcama kalemleri arasında aktarma yapmak.
- d) Birlik meclisi tarafından kullanılmasına karar verilen iç ve dış kaynaklı kredinin temini için bankalar ve ilgili kuruluşlar nezdinde görüşmeler yapmak üzere başkana yetki vermek.
- e) Artırma-eksiltme şartnameleri ile ihale ve satın alma kararlarını incelemek ve tasdik etmek.
- f) Birlik meclisi kararlarına uygun olarak birlik çalışma alanına giren konularla ilgili kamu kuruluşları ile birlik adına yapılan sözleşmeleri karara bağlamak.
- g) Birlik yönetmelik taslaklarını ve birlik ana statüsü değişiklik taslaklarını hazırlamak ve birlik meclisinin onayına sunmak.
- ğ) Katılım paylarını, su kullanım hizmet bedeli ve para cezalarını üyelerden tahsil etmek, birliğin alacaklarının takibini zamanında yapmak.

h) (ğ) bendine göre tahsil edilen tutarların, cazibeli sulama tesislerini devralan birliklerde en az % 30'unu, pompajlı sulama tesislerini devralan birliklerde en az % 15'ini, yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım işlerinde kullanmak; devralınan sulama tesisinin bir bölümünün cazibeli, bir bölümünün pompajlı olması durumunda, cazibeli ve pompajlı alanı gözönüne alarak yatırım geri ödemeleri ile bakım ve onarım payını % 15 ila % 30 arasında belirleyip uygulamak.

ı) Tamamen ya da kısmen pompajlı sulama tesislerini devralan birliklerde, (h) bendinde belirtilen paylar dışında kalmak ve bir önceki yıl sulamada kullanılan toplam enerji bedelinden aşağı olmamak kaydıyla, bütçede uygulama yılı içinde kullanılacak enerji bedelinin ödenmesini sağlayacak ödeneği tefrik etmek.

i) İhtiyaç duyulması halinde birlik meclisi kararıyla bütçede bakım, onarım ve yenileme işlerine ödenek aktarmak.

(6) Beşinci fıkranın (h) bendinde belirtilen paylar anılan bentte yer alan maksatlar dışında hiçbir şekilde kullanılamaz. Yılı içinde kullanılmayan bu paylar aynı amaçla kullanılmak üzere bir sonraki yıla devredilir.

Denetim kurulu üyelerinin seçilme esasları, görev ve yetkileri

MADDE 8 – (1) Denetim kurulu, birlik meclisi tarafından kendi üyeleri veya birliğe kayıtlı su kullanıcıları arasından seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. Denetim kurulu üyelerinin, çerçeve ana statüde belirlenen şartları haiz olması şarttır.

(2) Denetim kurulu üyelerinin görev süresi iki yıldır.

(3) Denetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Başkan ve yönetim kurulunun görevlerini mevzuata uygun olarak yürütüp yürütmediğini birlik meclisi adına denetleyerek rapor hazırlamak ve birlik meclisine sunmak.

- b) Oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılmak.
- c) Gerekli görülmesi halinde, hazırlanan raporların bir suretini ilgili kurum veya kuruluşa sunmak.

Başkanın seçilme esasları, görev ve yetkileri

MADDE 9 – (1) Başkan, birlik meclisinin üyeleri arasından birlik meclisi tarafından seçilir.

(2) Başkanın görev süresi dört yıldır.

(3) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Resmi merciler ve üçüncü şahıslar nezdinde birliği temsil etmek veya yetki verdiği kişilere temsil ettirmek.
  - b) Bütçe tasarısını ve çalışma programını birlik meclisine ve ilgili makamlara sunmak ve bütçeyi uygulamak.
  - c) Birlik meclisi ve yönetim kurulu kararlarını uygulamak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek.
  - ç) Birlik meclisi veya yönetim kurulu kararlarını gerektirmeyen konularda, birlik ana statüsü ve ilgili mevzuatın verdiği yetkiler çerçevesinde gerekli kararları alıp uygulamak.
  - d) Birlik bütçesinin tahsilat ve ödeme amirliğini yapmak ve gerektiğinde bu yetkilerini istihdam edilen en üst yöneticiye devretmek.
  - e) Birlik meclisi kararları gereğince yapılan her türlü satın alma ve ihale işlerini bir komisyon marifetiyle yürütmek ve yönetim kurulunun onayıyla sonuçlandırmak.
  - f) Birlik gelirlerinin tahsilatının yapılmasını takip etmek, birliğin hak ve menfaatlerini izleyip korumak.
  - g) Birlik meclisini ve yönetim kurulunu toplantıya çağırmak.
  - ğ) Birliğin yıllık çalışma programını uygulamak.
  - h) Yönetim kurulunun görüşünü de alarak birlikle ilgili konularda birlik meclisine teklifte bulunmak.
  - ı) Birlik adına şartsız bağışları kabul etmek.
  - i) Birliğin taşınır ve taşınmaz varlığını yönetmek.
  - j) Birlik adına tahsil edilen paraları birlik meclisince belirlenen oranlarda yatırım geri ödemeleri, bakım ve onarım işleri ile diğer işletme ve personel giderlerinde kullanmak.
  - k) Diğer işletme ve personel giderleri payından, ihtiyaç duyulması halinde birlik meclisi kararıyla bakım, onarım, yenileme ve genişletme işlerinde kullanmak.
  - l) Herhangi bir sebeple görevinin başında bulunmadığı durumlarda yönetim kurulu veya birlik meclisi üyelerinden birini başkanvekili olarak tayin etmek.
  - m) Birlik meclisi kararlarına uygun olarak gerekli personeli istihdam etmek.
  - n) Birlik meclisi tarafından kullanılmasına karar verilen iç ve dış kaynaklı kredinin temini için bankalar ve ilgili kuruluşlar nezdinde görüşmeler yapmak.
  - o) Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuatın verdiği görev ve yetkileri kullanmak.
- (4) Başkan, birlik meclisi ve yönetim kurulunun başkanıdır.
- (5) Başkanvekili, başkanın herhangi bir sebeple görevinin başında bulunmadığı durumlarda, başkanın görev ve yetkilerini kullanır.

(6) Birlik organlarını oluşturan üyelerin, bu Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerindeki gerekçelerle hüküm giyerek seçilme yeterliliklerini kaybetmeleri durumunda; bahse konu üyeler için meclis tarafından kalan süreyi tamamlamak üzere yeni başkan, yönetim veya denetim kurulu üyesi seçilir. Ancak, bu durumda boşalan meclis üyeliği için seçim yapılamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Birlik bütçesi

MADDE 10 – (1) Birliğin çalışma programına uygun olarak hazırlanan bütçe, birliğin mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösterir. Bütçe ile gelirlerin toplanması ve harcamaların yapılmasına izin verilir. Bütçeye ayrıntılı harcama programları ile finansman programları eklenir. Mali yıl takvim yılıdır. Bütçe dışı harcama yapılamaz. Başkan bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur. Bütçelerde gelir ve gider denkleğinin sağlanması esastır. Birlik meclisince kabul edilen bütçe, ilgili DSİ bölge müdürünün onayı ile yürürlüğe girer. Birlikçe yapılan borçlanma tutarı ve borç anapara ödemeleri, bütçe gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin ilgili hesaplarda izlenir. Ancak borçlanma giderleri, faiz ödemeleri ve faiz gelirleri bütçe gelir ve gider hesaplarında izlenir. Birliğin borç stok tutarı, DSİ'nin izni alınmak suretiyle yapılan büyük çaplı yenileme işleri borçlanmaları hariç, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamını aşamaz.

(2) Birliklerin, devraldığı tesislerin işletme, bakım, onarım ve yönetimi ile ilgili çalışmalarında kâr gayesi güdülemez.

(3) Birliklerin, devraldığı tesislerin işletme, bakım, onarım ve yönetimi için su kullanıcılarına tahakkuk ettirilen ve tahsil edilen ücretlerle, yine bu maksatla her ne ad altında olursa olsun toplanan su kullanım hizmet bedeli, ceza, bağış ve diğer gelirlerin tamamı, işletme, bakım, onarım ve yönetim sorumluluğu devralınan tesis için sarf edilir.

Birliğin gelir ve giderleri

MADDE 11 – (1) Birliğin gelirleri şunlardır:

- a) Katılım payı.
- b) Su kullanım hizmet bedeli.
- c) Her türlü yardım ve bağışlar.
- ç) Yatırım bedellerine ilişkin geri ödeme katkı payı.
- d) Birlik ana statüsüne aykırı hareket edenlerden alınan idari para cezaları.
- e) Alım, satım, kira, faiz ve benzerlerinden doğan gelirler.
- f) Diğer gelirler.

(2) Birliğin giderleri şunlardır:

- a) Kanunlar ve birlik ana statüsü ile birliğe verilen görev ve hizmetleri karşılamak için yapılan harcamalar.
- b) Personele ödenen aylık, ücret, harcırah ve huzur hakkı ile organlarının seçilmiş üyelerine ödenen, harcırah, huzur hakkı ve hizmete ilişkin eğitim harcamaları.
- c) Birlik meclisi kararı, ilam ve sözleşmelere dayanan harcamalar ve borçlar.
- ç) Yatırım ve proje giderleri.
- d) Makine, malzeme, ekipman ve gerekli diğer teçhizat için yapılan harcamalar.

- e) Tesislere ilişkin taahhüt edilen borçlara ve devraldığı tesislerin yatırım bedellerine ilişkin geri ödemeler.
f) Diğer giderler.

Ceza hükümleri

MADDE 12 – (1) Hazırlanan su dağıtım planında belirtilen zaman veya süre dışında sulama yapan birlik üyelerine suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin, birlik üyesi olmayanlara ise suladığı her dekar arazi başına 19 uncu maddeye göre belirlenen su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar; tekrarı halinde her defasında ayrı ayrı olmak üzere dört katına kadar yönetim kurulu kararıyla idari para cezası verilir.

(2) Sulama beyannamesi vermeden ya da eksik beyanname ile sulama yapan birlik üyelerine, suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar; birlik üyesi olmayanlara suladığı her dekar arazi başına 19 uncu maddeye göre belirlenen su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar yönetim kurulu kararıyla idari para cezası verilir.

(3) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde birliğe ödenir.

Alacakların tahsili

MADDE 13 – (1) Birlikler, 11 inci maddenin birinci fıkrasında yer alan gelirlerini, birlik ana statüsünde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak tahsil eder.

(2) Birlikler 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre alacaklarının tahsili yoluna başvurur.

(3) Başkan ve yönetim kurulu üyeleri, birliğin birinci fıkrada belirtilen gelirleriyle ilgili işlemleri zamanında ve tam olarak yapmaktan; ayrıca, gerekli tedbirleri almaktan müştereken ve müteselsilen sorumludur. Birlik alacaklarının tahsili için gerekli işlemleri zamanında ve tam olarak yapmayan başkan ve yönetim kurulu üyeleri kendi dönemlerinde oluşan zarardan şahsen sorumlu tutulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Personel istihdamı

MADDE 14 – (1) Birliğin amacına uygun idari, teknik ve yardımcı teknik personel 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre çalıştırılır. Çalıştırılan personelin işvereni birliktir.

(2) Birliklerde istihdam edilecek teknik personel; sulama işletmeciliğinin gerektirdiği amaca yönelik eğitimin verildiği fakülte veya yüksekokul mezunları arasından çerçeve ana statüde belirlenen esaslar dahilinde seçilir.

(3) Birliğin toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranı ile çarpımı sonucu bulunan miktarın % 30'unu aşamaz. Bu oran ihtiyaç olması halinde birliğin talebi üzerine Bakan onayı ile % 40'a kadar artırılabilir. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucu personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda; cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı sebebiyle bu oranın aşılması halinde oluşan kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren hesaplanarak kanuni faiziyle birlikte başkandan tahsil edilir.

(4) Birlikler, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine tabidir.

(5) Birliklerde istihdam edilen en üst yöneticinin görevine son verilebilmesi için DSİ bölge müdürünün uygun görüşünün alınması zorunludur.

(6) Birlik organlarına seçilmiş olmak, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında zorunlu sigortalılık ilişkisi kurulmasını gerektirmez ve bunlara ödenen huzur hakkı tutarları prime esas kazanca dâhil edilmez.

Birliklerin yap-işlet-devret modeline iştiraki

MADDE 15 – (1) Birlikler, DSİ tarafından 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtılması Hakkında Kanun uyarınca yapılan tesislerin işletme ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi hususunda, görevlendirilen şirketle müstakilen veya DSİ ile birlikte müştereken sözleşme imzalamaya yetkilidir.

Siyaset yapma yasağı

MADDE 16 – (1) Birlikler siyasetle uğraşamaz, siyasi partilere her ne suretle olursa olsun yardım yapamaz ve bunlardan yardım kabul edemez.

Gözlemciler

MADDE 17 – (1) Birlik meclisi toplantılarına, tesislerin amacına uygun bir biçimde işletme, bakım, onarım, yönetim ve kullanımına ilişkin olarak teklif ve tavsiyede bulunma ve bu konularda teknik denetleme yetkilerini haiz, DSİ tarafından görevlendirilen gözlemciler katılır.

(2) Gözlemcilerin hazırladıkları raporlar ile teklif ve tavsiyelerin, birlik meclisinin gündemine alınarak görüşülmesi sağlanır.

(3) Gözlemciler, birlik meclisi toplantısına katıldıktan sonra birlik faaliyetlerine ve toplantıda görüşülen konulara ait raporunu onbeş gün içinde denetim yetkisi olan kuruma ve başkanlığa iletir.

(4) Birlik faaliyetleriyle ilgili Tarım ve Köyişleri Bakanlığının görev alanında bulunan konularda, teklif ve tavsiyelerde bulunmakla sınırlı yetkileri haiz bir gözlemci birlik meclisi toplantılarına katılmak üzere söz konusu Bakanlık tarafından görevlendirilebilir.

(5) Gözlemcilerin oy hakkı yoktur.

Denetim ve birlik mallarının durumu

MADDE 18 – (1) Birliklerin idari ve mali denetimi, her yıl valiler tarafından yapılır veya yaptırılır. Birliğin idari ve mali denetimini yapmak üzere vali tarafından, vali yardımcısının başkanlığında; defterdar, tarım il müdürü, DSİ bölge müdürü ve il mahalli idareler müdürü veya bunların görevlendirecekleri temsilcilerden oluşan bir denetim komisyonu kurulur.

(2) Denetim komisyonu raporu, valilik tarafından kamuoyunun bilgisine sunulur.

(3) Komisyon tarafından yapılan denetim sonucu tespit edilen kamu zararı tahsil edilmek üzere sorumlulara tebliğ edilir. Tebligattan itibaren otuz gün içinde ödemenin yapılmaması veya tespit edilen kamu zararına sorumlular tarafından itiraz edilmesi durumunda dosya hakkında karar verilmek üzere vali tarafından Sayıştaya gönderilir. Sayıştay kararının kesinleşmesinden sonra kamu zararı sorumlular tarafından otuz gün içinde birlik hesabına yatırılır. Tespit edilen kamu zararı, sorumlular tarafından otuz gün içinde yatırılmaması halinde 2004 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(4) Birlikler, Bakanlığın idari ve teknik denetimine tabidir.

(5) Birlikler, Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.

(6) Birlikler hesaplarını ihtiyaç halinde sermaye piyasasında bağımsız denetimle yetkili kuruluşlar listesinde yer alan bağımsız denetim kuruluşlarına denettirebilir.

(7) Birliğin devraldığı sulama tesisi ve bütünleyici parçaları Devlet malı olup, bunlara zarar verenler hakkında 5237 sayılı Kanunun Devlet malına zarar verme ile ilgili ceza hükümleri tatbik olunur.

Birlik üyesi olmayan su kullanıcılarının durumu

MADDE 19 – (1) Birliğin görev alanında bulunan tesisten istifade eden su kullanıcıları, birlik üyesi olmasalar dahi, bu Kanunda ve birlik ana statüsünde öngörülen esaslar çerçevesinde, sulama işletme faaliyetlerine ilişkin olarak alınan kararlara diğer birlik üyeleri gibi uymaya ve yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeye mecburdur. Üye olmayan su kullanıcılarının sulamadan faydalanmayla ilgili hakları kısıtlanamaz. Ancak, mali mükellefiyetleri birlik meclisi kararı ile iki katına kadar artırılabilir.

Birlik tüzel kişiliğinin sona ermesi

MADDE 20 – (1) Birliğin amacına ulaşamayacağını ya da birlik meclisinin 6 ncı maddede belirtilen sayıda toplantı yapmadığının Bakanlıkça tespit edilmesi durumunda birlik Bakan onayı ile feshedilir.

(2) Birlik meclisi, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı ile birliği feshedebilir.

(3) Birliğin tasfiyesi yönetim kurulu tarafından yürütülür. Tasfiyenin usul ve esasları çerçeve ana statü ile düzenlenir.

(4) Birliğin kurulamaması veya feshedilmesi hallerinde, hizmetlerin aksamaması için, sulama faaliyetlerini DSİ kendi imkanları ile yapar veya yıllara sari olarak hizmet alımı yoluyla yaptırabilir.

Değiştirilen, yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler

MADDE 21 – (1) Birlik, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(2) **(26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)**

(3) **(24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)**

Mevcut birlikler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununa göre kurulmuş olan sulama birlikleri onsekiz ay içinde durumlarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadır. Aksi takdirde bu birliklerin tüzel kişiliği kendiliğinden sona erer ve bu birlikler valinin görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında; defterdarlık, tarım il müdürlüğü, DSİ bölge müdürlüğü ve il mahalli idareler müdürlüğü yetkililerinden oluşan tasfiye komisyonu tarafından en geç iki ay içinde tasfiye edilir. Birliğin tüm hak, alacak, borç ve 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olmayan personeli ile birliğe ait taşınır ve taşınmazlar bu Kanuna istinaden kurulan yeni birliğe devrolunur.

(2) Kurulmuş olan sulama birliklerinde 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personel, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Devlet Personel Başkanlığınca tespit edilecek ihtiyaca göre kadroları ile mükteseplerine uygun olarak diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredilir.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan birliklerde sözleşmeli personel statüsünde çalışanlar, mevcut statüleri ile istihdam edilmeye devam olunur. Birlikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren mevcut statüleri devam edenler dışında yeni sözleşmeli personel istihdam edemezler.

(4) Bakanlık DSİ'nin teklifi üzerine birliklerin, bu maddeye göre yeniden kurulmaları sırasında görev alanlarında değişiklik yapmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.